

Autor coordonator:

Bogdan Ciucă

Oana Grama
Horia Marinescu

Alexandra Crișan
Marius Epure

NOUL COD CIVIL

900 de întrebări și răspunsuri

Autor coordonator:

Bogdan Ciucă

**Oana Grama
Horia Marinescu**

**Alexandra Crișan
Marius Epure**

NOUL COD CIVIL
900 de întrebări și răspunsuri
Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Universul Juridic
București
-2015-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2014, 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CIUCĂ, BOGDAN**

**Noul Cod civil: 900 de întrebări și răspunsuri/Coord. Bogdan Ciucă;
Oana Grama; Alexandra Crișan; Horia Marinescu - Ed. a 2-a, rev. și adăug. -
București : Universul Juridic, 2015**

ISBN 978-606-673-653-4

I. Ciucă, Bogdan (coord.)

II. Grama, Oana

III. Crișan, Alexandra

IV. Marinescu, Horia

V. Epure, Marius

347(498)(079.1)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

DESPRE PERSOANE

1. Cine sunt subiecții de drept civil?

Conform legii, subiectele de drept civil sunt persoanele fizice și persoanele juridice. [art. 25 C. civ.]

2. Cetățenii străini și apatrizii sunt asimilați, în condițiile legii, cu cetățenii români?

Da, cetățenii străini și apatrizii sunt asimilați, în condițiile legii, cu cetățenii români în ceea ce privește drepturile și libertățile lor civile. [art. 25 alin. (1) C. civ.]

3. Căror persoane le este recunoscută capacitatea civilă?

Potrivit legii, capacitatea civilă le este recunoscută tuturor persoanelor? [art. 28 alin. (1) C. civ.]

4. Ce persoane pot avea capacitate de folosință?

Conform legii, orice persoană are capacitate de folosință? [art. 28 alin. (2) C. civ.]

5. Ce persoane pot fi titularii unui patrimoniu?

Potrivit Codului civil, republicat, orice persoană fizică sau persoană juridică este titulară a unui patrimoniu care include toate drepturile și datoriile ce pot fi evaluate în bani și aparțin acesteia. [art. 31 alin. (1) C. civ.]

6. Ce înțelegem prin transfer intrapatrimonial?

Transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta, în cadrul aceluiași patrimoniu, în caz de diviziune sau afectățione, se face cu respectarea condițiilor prevăzute de lege și fără a prejudicia drepturile creditorilor asupra fiecărei mase patrimoniale. Mai mult decât atât, transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta nu constituie o înstrăinare. [art. 32 alin. (1), (2) C. civ.]

DESPRE CAPACITATEA DE FOLOSINȚĂ

1. Ce înțelegem prin capacitatea de folosință?

Capacitatea de folosință este aptitudinea persoanei de a avea drepturi și obligații civile. [art. 34 C. civ.]

2. Când începe și când încetează capacitatea de folosință?

Conform legii, capacitatea de folosință începe la nașterea persoanei și încetează odată cu moartea acesteia. [art. 35 C. civ.]

3. De când le sunt recunoscute drepturile copilului conceput?

Drepturile copilului sunt recunoscute de la concepțiune, însă numai dacă el se naște viu. [art. 36 C. civ.]

DESPRE CAPACITATEA DE EXERCITIU

1. Când începe capacitatea de exercițiu?

Capacitatea de exercițiu deplină începe la data când persoana devine majoră. Persoana devine majoră la împlinirea vârstei de 18 ani. [art. 38 alin. (1), (2) C. civ.]

2. Când dobândește minorul capacitate deplină de exercițiu?

Odată cu căsătoria, minorul dobândește capacitatea deplină de exercițiu. În cazul în care căsătoria este anulată, minorul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei păstrează capacitatea deplină de exercițiu. [art. 39 alin. (1), (2) C. civ.]

3. În ce situație putem vorbi de capacitatea de exercițiu restrânsă?

Conform legii, minorul care a împlinit vârsta de 14 ani are capacitatea de exercițiu restrânsă. [art. 41 alin. (1) C. civ.]

4. Minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă poate încheia acte juridice?

Da, minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă poate încheia acte juridice cu încuviințarea părinților sau, după caz, a tutorelui, iar în

cazurile prevăzute de lege, și cu autorizarea instanței de tutelă. Încuviințarea sau autorizarea poate fi dată, cel mai târziu, în momentul încheierii actului. [art. 41 alin. (2) C. civ.]

5. Cine nu poate avea capacitate de exercițiu?

Nu au capacitate de exercițiu: minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani, interzisul judecătoresc dar și alte cazuri prevăzute de lege. [art. 43 alin. (1) lit. a), b) C. civ.]

6. Se poate vorbi de nulitatea de a contracta în cazul minorului cu capacitate de exercițiu?

Da, atât timp cât acțiunea în anulare poate fi exercitată de reprezentantul legal, de minorul care a împlinit vârsta de 14 ani, precum și de ocrotitorul legal. Atunci când actul s-a încheiat fără autorizarea instanței de tutelă, necesară potrivit legii, aceasta va sesiza procurorul în vederea exercitării acțiunii în anulare. [art. 46 alin. (2), (3) C. civ.]

DESPRE DECLARAREA JUDECĂTOREASCĂ A MORȚII

1. În cazul în care o persoană este dispărută și există indicii că a încetat din viață, aceasta poate fi declarată moartă prin hotărâre judecătorească?

Da, la cererea oricărei persoane interesate, în cazul în care o persoană este dispărută și există indicii că a încetat din viață, aceasta poate fi declarată moartă prin hotărâre judecătorească, dacă au trecut cel puțin 2 ani de la data primirii ultimelor informații sau indicii din care rezultă că era în viață. [art. 49 alin. (1) C. civ.]

2. Cum se socotește ora morții celui dispărut dacă nu a fost stabilită prin hotărârea judecătorească definitivă?

Dacă hotărârea nu arată și ora morții, se socotește că cel declarat mort a încetat din viață în ultima oră a zilei stabilite ca fiind aceea a morții. [art. 52 alin. (1) C. civ.]

3. Putem vorbi de anularea hotărârii judecătorești de declarare a morții?

Da, cu precizarea ca cel declarat mort prin hotărâre judecătorească să fie în viață. Mai mult decât atât, cel care a fost declarat mort poate cere, după anularea hotărârii declarative de moarte, înapoierea bunurilor sale în natură, iar dacă aceasta nu este cu putință, restituirea lor prin echivalent. Cu toate acestea, dobânditorul cu titlu oneros nu este obligat să le înapoieze decât dacă, sub rezerva dispozițiilor în materie de carte funciară, se va face dovada că la data dobândirii știa ori trebuia să știe că persoana declarată moartă este în viață. [art. 54 alin. (1) (2) C. civ.]

4. Cine poate cere anularea hotărârii judecătorești declarative de moarte?

Orice persoană interesată poate cere oricând anularea hotărârii declarative de moarte, în cazul în care se descoperă certificatul de deces al celui declarat mort. [art. 55 C. civ.]

DESPRE RESPECTUL DATORAT FIINȚEI UMANE ȘI DREPTURILOR EI INERENTE

1. Care sunt drepturile personalității?

Dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la demnitate, la propria imagine, la respectarea vieții private, precum și alte asemenea drepturi recunoscute de lege pe care orice persoană le are și care nu sunt transmisibile. [art. 58 alin. (1) și (2) C. civ.]

2. Care sunt atributele de identificare?

Orice persoană are dreptul la nume, la domiciliu, la reședință, precum și la o stare civilă, dobândite în condițiile legii. [art. 58 C. civ.]

DESPRE DREPTURILE LA VIAȚĂ, LA SĂNĂTATE ȘI LA INTEGRITATE ALE PERSOANEI FIZICE

1. Care sunt drepturile inerente ființei umane?

Viața, sănătatea și integritatea fizică și psihică a oricărei persoane sunt garantate și ocrotite în mod egal de lege. Mai mult decât atât, interesul și binele ființei umane trebuie să primeze asupra interesului unic al societății sau al științei. [art. 61 alin. (1) și (2) C. civ.]

2. Practica eugenică este interzisă prin lege?

Da, este interzisă orice practică eugenică prin care se tinde la organizarea selecției persoanelor. Așadar, nimeni nu poate aduce atingere speciei umane. [art. 62 alin. (1) și (2) C. civ.]

3. Se poate aduce atingere integrității ființei umane?

Nu, nu se poate aduce atingere integrității ființei umane decât în cazurile și în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege. Potrivit legii, corpul uman este inviolabil. [art. 64 alin. (1) și (2) C. civ.]

4. Sunt interzise conferirea unei valori patrimoniale corpului uman?

Da, orice acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale sunt lovite de nulitate absolută, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege. [art. 66 C. civ.]

5. Sunt interzise intervențiile medicale asupra unei persoane?

Da, întrucât nicio persoană nu poate fi supusă experiențelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenții în scop terapeutic ori în scop de cercetare științifică decât în cazurile și în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege. [art. 66 C. civ.]

6. Care sunt condițiile de prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață?

Conform legii, prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață se fac exclusiv în

cazurile și condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil și expres al acestora și numai după ce au fost informați, în prealabil, asupra riscurilor intervenției. În toate cazurile, donatorul poate reveni asupra consimțământului dat, până în momentul prelevării. [art. 68 alin. (1) C. civ.]

7. Este interzisă prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori?

Da, se interzice prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori, precum și de la persoanele aflate în viață, lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar, în afara cazurilor expres prevăzute de lege. [art. 68 alin. (2) C. civ.]

DESPRE RESPECTUL VIEȚII PRIVATE ȘI AL DEMNITĂȚII PERSOANEI UMANE

1. Dreptul la libera exprimare poate fi îngrădit?

Nu, orice persoană are dreptul la libera exprimare. [art. 70 alin. (1) C. civ.]

2. Care sunt atingerile aduse vieții private?

Pot fi considerate ca atingeri aduse vieții private:

- intrarea sau rămânerea fără drept în locuință sau luarea din aceasta a oricărui obiect fără acordul celui care o ocupă în mod legal;

- interceptarea fără drept a unei convorbiri private, săvârșită prin orice mijloace tehnice, sau utilizarea, în cunoștință de cauză, a unei asemenea interceptări;

- captarea ori utilizarea imaginii sau a vocii unei persoane aflate într-un spațiu privat, fără acordul acesteia;

- difuzarea de imagini care prezintă interioare ale unui spațiu privat, fără acordul celui care îl ocupă în mod legal;

- ținerea vieții private sub observație, prin orice mijloace, în afară de cazurile prevăzute expres de lege;

- difuzarea de știri, debateri, anchete sau de reportaje scrise ori audiovizuale privind viața intimă, personală sau de familie, fără acordul persoanei în cauză;

- difuzarea de materiale conținând imagini privind o persoană aflată la tratament în unitățile de asistență medicală, precum și a datelor cu caracter personal privind starea de sănătate, problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și cu alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei, fără acordul persoanei în cauză, iar în cazul în care aceasta este decedată, fără acordul familiei sau al persoanelor îndreptățite;

- utilizarea, cu rea-credință, a numelui, imaginii, vocii sau asemănării cu o altă persoană;

- difuzarea sau utilizarea corespondenței, manuscriselor ori a altor documente personale, inclusiv a datelor privind domiciliul, reședința, precum și numerele de telefon ale unei persoane sau ale membrilor familiei sale, fără acordul persoanei căreia acestea îi aparțin sau care, după caz, are dreptul de a dispune de ele. [art. 74 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i) C. civ.]

DESPRE IDENTIFICAREA PERSOANEI FIZICE

1. Ce înțelegem prin „dreptul la nume”?

Conform legii, orice persoană are dreptul la numele stabilit sau dobândit, potrivit legii. [art. 82 C. civ.]

2. Ce înțelegem prin „structura numelui”?

Potrivit legii, numele cuprinde numele de familie și prenumele. [art. 83 C. civ.]

3. Cum se dobândește numele?

Numele de familie se dobândește prin efectul filiației și poate fi modificat prin efectul schimbării stării civile, în condițiile prevăzute de lege. De asemenea, prenumele se stabilește la data înregistrării nașterii, pe baza declarației de naștere. Este interzisă înregistrarea de către ofițerul de stare civilă a prenumelor indecente, ridicole și a altor asemenea, de natură a afecta ordinea publică și bunele moravuri ori interesele